

specifikace: K řízení o žalobě o vypořádání společného jmění manželů, která byla podána v průběhu insolvenčního řízení vedeného vůči žalované, avšak před tím, než by bylo schváleno oddlužení žalované (se) zpeněžením majetkové podstaty (a na majetek žalované nebyl prohlášen konkurz), jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy; nejde o incidenční spor, v němž v prvním stupni rozhoduje krajský (insolvenční) soud.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 159 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 408 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 256/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **M. V.**

proti
žalované: **I. V.**

o vypořádání společného jmění manželů,

vedené Okresním soudem v Nymburce pod sp. zn. 12 C 44/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Okresního soudu v Nymburce (dále i jen „předkládající soud“) dne 5. 12. 2019 domáhá vypořádání společného jmění manželů (aniž by tvrdil, kdy a jak společné jmění zaniklo).
2. Předkládající soud předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), neboť má za to, že k projednání a rozhodnutí věci není věcně příslušný. Předkládající soud svůj názor

odůvodnil tím, že ještě před podáním žaloby v projednávané věci nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení žalované, a proto se jedná o incidenční spor ve smyslu § 159 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona, k jehož projednání je v prvním stupni věcně příslušný krajský soud podle § 7a písm. b) insolvenčního zákona.

3. Účastníci nepodali k postupu předkládajícího soudu vyjádření.
4. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoliv za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak.
6. Podle § 7 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „IZ“), nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
7. Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně podle § 7a IZ podle písm. a) v insolvenčním řízení, podle písm. b) v incidenčních sporech, podle písm. c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, podle písm. d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, a podle písm. e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.
8. Incidenčním sporem je také podle § 159 odst. 1 písm. c) IZ spor o vypořádání společného jmění manželů.
9. Incidenční spory jsou spory vyvolané insolvenčním řízením, které se projednávají v rámci insolvenčního řízení.
10. Řízení o vypořádání společného jmění manželů může probíhat za trvání insolvenčního řízení buď jako incidenční spor nebo také mimo rámec probíhajícího insolvenčního řízení (§ 266 odst. 1 písm. c), § 273 IZ).
11. V incidenčním řízení (sporu) se vypořádává společné jmění manželů, které zaniklo v důsledku prohlášení konkurzu nebo které zaniklo (nebo bylo zúženo) před prohlášením konkurzu, ale v době do prohlášení konkurzu nebylo zahájeno řízení o jeho vypořádání (§ 268 IZ), nebo které zaniklo v důsledku rozhodnutí o schválení oddlužení (se) zpeněžením majetkové podstaty nebo které zaniklo před rozhodnutím o schválení oddlužení (se) zpeněžením majetkové podstaty, ale v době do schválení oddlužení (se) zpeněžením majetkové podstaty nebylo zahájeno řízení o jeho vypořádání (§ 408 odst. 1, § 409 odst. 2 IZ).
12. Mimo rámec insolvenčního řízení může řízení o vypořádání společného jmění manželů probíhat tehdy, bylo-li zahájeno před prohlášením konkurzu na majetek některého z (bývalých) manželů nebo před schválením oddlužení (se) zpeněžením majetkové podstaty některého z (bývalých) manželů. Zahájení řízení o vypořádání společného jmění manželů před prohlášením konkurzu nebo před schválením oddlužení (se) zpeněžením majetkové podstaty nebrání moratorium spojené s účinky zahájení insolvenčního řízení podle § 109 odst. 1 IZ ani zákaz podávání nových žalob po zjištění úpadku (§ 140c IZ).

13. Insolvenční řízení v insolvenční věci žalované jako dlužnice bylo zahájeno k jejímu insolvenčnímu návrhu dne 9. 9. 2019. Usnesením Krajského soudu v Praze (insolvenční soud) ze dne 2. 12. 2019, č. j. XY byl (mimo jiné) zjištěn úpadek žalované a bylo povoleno řešení úpadku oddlužením. Oddlužení dosud nebylo ke dni zahájení řízení v projednávané věci schváleno.
14. Protože žaloba o vypořádání společného jmění manželů byla podána v průběhu insolvenčního řízení vedeného vůči žalované, avšak před tím, než by bylo schváleno oddlužení (se) zpeněžením majetkové podstaty (a na majetek žalované nebyl prohlášen konkurz), nejde o incidenční spor, v němž v prvním stupni rozhoduje krajský (insolvenční) soud.
15. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy podle § 9 odst. 1 o. s. ř.
16. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 22. dubna 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu